

ROZSUDEK SOUDU (pátého senátu)
16. listopadu 2006 *

Ve věci T-333/03,

Masdar (UK) Ltd, se sídlem v Eversley (Spojené království), zastoupená
A. Bentleyem, QC, a P. Greenem, barrister,

žalobkyně,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené J. Enegrenem a M. Wilderspinem,
jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je žaloba na základě článku 235 ES a čl. 288 druhého pododstavce ES směřující k obdržení platby za služby poskytnuté žalobkyní v rámci smluv TACIS MO.94.01/01.01/B002 a RU 96/5276/00, náhrady škody utrpěné žalobkyní z důvodu nezaplacení za tyto služby a platby úroků,

* Jednací jazyk: angličtina.

SOD PRVNÍHO STUPNĚ
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (pátý senát),

ve složení M. Vilaras, předseda, E. Martins Ribeiro a K. Jürimäe, soudkyně,
vedoucí soudní kanceláře: K. Pocheć, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 6. října 2005,

vydává tento

Rozsudek

Právní rámec

- 1 Článek 28 odst. 2 finančního nařízení ze dne 21. prosince 1977 o souhrnném rozpočtu Evropských společenství (Úř. věst. L 356, s. 1, dále jen „finanční nařízení“), ve znění platném ke dni 4. dubna 2000, stanoví:

„Veškeré pohledávky identifikované jako jisté, o stanovené pevné částce a splatné musí být předmětem zjištění pohledávky a inkasního příkazu ze strany příslušné schvalující osoby [...]“ *(neoficiální překlad)*

Skutkový základ sporu

- 2 Začátkem roku 1994 byla v rámci programu Společenství technické pomoci Společenství nezávislých států (TACIS) uzavřena mezi Komisí zastoupenou zástupcem generálního ředitele generálního ředitelství (GŘ) „Vnější hospodářské vztahy“ a Helmico SA zastoupenou svým pověřeným členem představenstva smlouva označená jako MO.94.01/01.01/B002. Tato smlouva (dále jen „moldavská smlouva“) se nazývala „Pomoc při založení soukromého sdružení zemědělců“ a byla podepsána v rámci projektu označeného jako TACIS/FD MOL 9401 (dále jen „moldavský projekt“).
- 3 V dubnu 1996 uzavřela Helmico se žalobkyní smlouvu, na základě které se žalobkyně zavázala poskytnout subdodavatelsky některé ze služeb stanovených moldavskou smlouvou.
- 4 Dne 27. září 1996 byla uzavřena mezi Komisí zastoupenou zástupcem generálního ředitele GŘ „Vnější politické vztahy“ a Helmico zastoupenou svým pověřeným členem představenstva smlouva TACIS označená jako RU 96-5276-00. Podle této smlouvy (dále jen „ruská smlouva“) se Helmico zavázala poskytnout služby v Rusku v rámci projektu nazvaného „Federální systém certifikace a testování osiv“ a označeného číslem FD RUS 9502 (dále jen „ruský projekt“).
- 5 V prosinci 1996 uzavřela Helmico se žalobkyní subdodavatelskou smlouvu pro ruský projekt, totožnou ve velké míře se smlouvou, která byla uzavřena v dubnu 1996 s ohledem na moldavský projekt.
- 6 Ke konci roku 1997 byla žalobkyně znepokojena kvůli opožděním plateb od Helmico, která to omlouvala tím, že tato opoždění jsou přičitatelná Komisi.

Žalobkyně kontaktovala služby Komise a zjistila, že Komise zaplatila Helmico k tomuto datu všechny faktury. Podrobnější zkoumání umožnila žalobkyni zjistit, že ji Helmico informovala pozdě nebo nesprávně o platbách, které obdržela od Komise. Je zejména zjevné, že Helmico čekala nejméně devět měsíců, aby informovala žalobkyni o obdržení peněžních prostředků poukázaných Komisí, přičemž tvrdila, že od Komise neobdržela všechny dlužné platby, i když jí bylo plně zapláceno, a že proplácení stále probíhá, i když platby již byly Komisí uskutečněny, a předala žalobkyni kopie faktur zaslaných Komisí, jejichž částky neodpovídaly částkám, které žalobkyně fakturovala Helmico.

- 7 Dne 2. října 1998 se konalo setkání mezi členem představenstva Masdar a zástupci Komise.

- 8 Dne 5. října 1998 zaslaly služby Komise faxem dopis společnosti Helmico. V tomto dopise vyjádřila Komise znepokojení nad skutečností, že neshody v názorech členů konsorcia Helmico hrozí zmařit dokončení ruského projektu, a zdůraznila, že přikládá značnou důležitost dodržování ustanovení ruské smlouvy a zdárnému dokončení ruského projektu. Žádala po Helmico ujištění ve formě prohlášení podepsaného společně Helmico a žalobkyní a uvádějícího, že se obě shodují na dodržování ustanovení ruské smlouvy a že ruský projekt bude dokončen ve stanovených lhůtách. Dopis upřesnil, že při neobdržení takového ujištění do pondělí 12. října 1998 zamýšlí Komise použít jiné prostředky, aby zajistila dokončení uvedeného projektu v souladu s ustanoveními ruské smlouvy.

- 9 Faxem ze dne 6. října 1998 odpověděla Helmico službám Komise, že neshody v názorech členů konsorcia byly urovnány a že dokončení ruského projektu není nijak ohroženo. Tato odpověď upřesňovala, že členové konsorcia se domluvili, že

veškeré nadcházející platby, včetně plateb za faktury, jejichž proplácení stále probíhá, co se týče ruského projektu, budou uskutečněny na bankovní účet určený žalobkyní, a nikoli na bankovní účet Helmico. Uváděla také následující:

„Bylo také dohodnuto, že správa smluv bude převedena k dnešnímu dni na pana S., předsedu představenstva Masdar. Kontaktujte nás prosím v nejbližší možné době, abyste nám potvrdili, že souhlasíte s těmito změnami.“

- 10 Tento dopis byl podepsán panem T. jakožto pověřeným členem představenstva Helmico a obsahoval následující ručně psanou poznámku: „Souhlasím, pan S., Masdar, 6. října 1998“.
- 11 Dopis stejného znění, datovaný téhož dne a spolupodepsaný předsedou představenstva Masdar, byl Komisi zaslán společností Helmico ohledně částek k zaplacení v rámci moldavské smlouvy.
- 12 Dne 7. října 1998 zaslala Helmico Komisi dva další dopisy, podepsané panem T. a spolupodepsané panem S. jménem Masdar. Jejich obsah byl totožný s obsahem dopisů ze dne 6. října, lišily se pouze tím, že dopis týkající se ruské smlouvy nezmiňoval žádný bankovní účet, zatímco dopis týkající se moldavské smlouvy uváděl číslo bankovního účtu na jméno Helmico v Aténách pro budoucí platby.

- 13 Dne 8. října 1998 napsala Helmico dva dopisy vedoucím dotčených projektů v útvaru „smlouvy“ Komise, aby je požádala, aby veškeré následující platby v rámci ruské a moldavské smlouvy uskutečňovali na jiný účet na jméno Helmico v Aténách. Tyto dopisy končily následujícím prohlášením:

„Tyto pokyny nemohou být zrušeny Helmico bez písemného souhlasu předsedy představenstva Masdar pana S. Byli bychom Vám vděční, kdybyste informovali Masdar o průběhu proplácení a datu, ke kterému budou platby uskutečněny.“

- 14 Dne 8. října 1988 podepsaly Helmico a žalobkyně ujednání, které zmocňovalo předsedu představenstva Masdar k převodu peněžních prostředků ze dvou účtů uvedených v dopisech ze 7. a 8. října 1998 zaslaných Komisi.
- 15 Dne 10. listopadu 1998 vydala Komise svou zprávu o ukončení projektu týkající se ruského projektu. Z šesti rubrik předložených k ohodnocení získaly čtyři hodnocení „výborný“, jedna „dobrý“ a jedna „celkově uspokojivý“. Dne 26. února 1999 vydala Komise zprávu o ukončení projektu týkající se moldavského projektu, ve které dvě z rubrik předložených k ohodnocení získaly ohodnocení „dobrý“ a ostatní čtyři „celkově uspokojivý“.
- 16 V únoru 1999 úředníci Komise provedli audit moldavského a ruského projektu. Audit ruského projektu byl ukončen v dubnu 1999. Audit moldavského projektu nebyl v červenci 1999 ještě ukončen.

- 17 Dne 29. července 1999 zaslaly služby Komise žalobkyni dopis, ve kterém uvedly, že Komise, jež byla informována o finančních nesrovnalostech mezi Helmico a žalobkyní během provádění ruské a moldavské smlouvy, pozastavila všechny dosud neuskutečněné platby a zadala úplný audit za účelem zjištění, zda nebyly peněžní prostředky Společenství v rámci provádění ruské a moldavské smlouvy neoprávněně použity. Komise, vědoma si finančních problémů žalobkyně, jí oznámila, že jí poukáže v rámci ruského projektu zálohu ve výši 200 000 eur na účet Helmico uvedený v pokynech zaslaných touto společností dne 8. října 1998.
- 18 Částka 200 000 eur byla poukázána v srpnu 1999 na tento účet a poté byla převedena na účet žalobkyně.
- 19 V období od prosince 1999 do března 2000 napsal předseda představenstva společnosti Masdar několika úředníkům Komise, jakož i členu Komise odpovídajícímu za vnější vztahy panu Pattenovi. Mezi různými vznesenými otázkami byla otázka týkající se platby za služby poskytnuté Masdar.
- 20 Dne 22. března 2000 napsal generální ředitel společné služby pro vnější vztahy Komise předsedovi představenstva společnosti Masdar, aby ho informoval o následujícím:

„Na základě intenzivních konzultací (při kterých bylo zmíněno více možností, včetně možnosti konečného vypořádání těchto dvou smluv prostřednictvím dodatečných plateb ve prospěch Masdar, vypočtených na základě provedených prací a Vámi vynaložených výdajů) se služby Komise nakonec rozhodly přistoupit k vymáhání peněžních prostředků poukázaných předtím smluvní straně Helmico. Z právního hlediska se zdá, že každá platba uskutečněná přímo Masdar (i prostřednictvím bankovního účtu Helmico, ke kterému máte zmocnění) by byla v případě insolvence

Helmico považována ze strany členů představenstva nebo věřitelů Helmico za poškozování věřitele; mimoto není jisté, že by si společnost Masdar v případě sporu mezi Helmico a Masdar mohla peněžní prostředky poukázané Evropskou komisí v konečném důsledku ponechat, jak by si přála Komise“.

- 21 Dne 23. března 2000 napsala Komise Helmico, aby jí sdělila svoje odmítnutí zaplatit pozastavené faktury a požádala ji, aby vrátila celkovou částku ve výši 2 091 168,07 eur. Komise podnikla tento krok poté, co zjistila, že Helmico jednala podvodně při provádění moldavské i ruské smlouvy.

- 22 Dne 31. března 2000 podala žalobkyně žalobu proti Helmico k High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division, na základě které požadovala platbu za služby poskytnuté subdodavatelsky v rámci provádění moldavské a ruské smlouvy v celkové výši 453 000 eur.

- 23 Dne 4. dubna 2000 vydala Komise dva úřední inkasní příkazy vystavené na Helmico podle čl. 28 odst. 2 finančního nařízení. Obsah těchto dokumentů byl sdělen advokátům žalobkyně dne 1. února 2002 (viz bod 36 níže).

- 24 Dne 15. června 2000 zaslal předseda představenstva Masdar fax členu Komise odpovědnému za vnější vztahy, ve kterém prohlásil:

„Před 18 měsíci jsme upozornili Evropskou komisí na problémy, které máme s našimi partnery Helmico ohledně dvou níže uvedených projektů. Dostalo se nám

ujištění, že pokud budeme v projektech pokračovat, Evropská komise zajistí, abychom byli za své služby odměněni. Pokračovali jsme ve financování a provádění obou projektů Vaším jménem za cenu značných nákladů navzdory skutečnosti, že jsme si již uvědomovali, že Helmico Masdar podvedla a že tyto peněžní prostředky budou pravděpodobně nevyimahatelné.“

25 Odpověď člena Komise dopisem ze dne 25. července 2000 potvrzuje postoj Komise vyjádřený v dopise ze dne 22. března 2000.

26 Dne 5. února 2001 zaslal předseda představenstva Masdar znovu členu Komise odpovědnému za vnější vztahy fax, uplatňuje argumenty, podle kterých je jednak žalobkyně stranou ruské smlouvy a moldavské smlouvy uzavřených s Komisí, a jednak, že během setkání dne 2. října 1998 byla ujištěna, že jí bude zapláceno, pokud bude pokračovat v ruském a moldavském projektu.

27 V dubnu 2001 kontaktovala žalobkyně Komisi, aby prověřila možnost, zda jí může být Komisí přímo zapláceno za provedené práce fakturované společností Helmico.

28 Dopisem ze dne 8. května 2001 člen Komise odpovědný za vnější vztahy znovu zopakoval postoj Komise, podle kterého žalobkyně není stranou ruské a moldavské smlouvy.

29 Dne 21. května 2001 se konalo setkání advokátů žalobkyně a služeb Komise, aby se prověřila možnost zaplatit za poskytnuté služby přímo žalobkyni.

- 30 Dne 1. srpna 2001 znovu zopakovali advokáti žalobkyně požadavek na obdržení platby od Komise v rámci smírného urovnání. Žalobkyně požadovala platbu ve výši 448 947,78 eur nebo podpůrně ve výši 249 314 eur. První částka odpovídá celkové částce fakturované společností Helmico Komisi, která zůstala nezaplacená, zatímco druhá částka odpovídá částce prací provedených po zjištěném podvodu.
- 31 Dne 28. srpna 2001 se konalo setkání advokátů žalobkyně a služeb Komise, aby se prověřila možnost zaplatit za poskytnuté služby přímo žalobkyni.
- 32 Dne 10. října 2001 předložili advokáti žalobkyně službám Komise kopii zprávy vyhotovené v roce 1998. Tento dokument měl pomoci službám Komise vypátrat členy představenstva Helmico.
- 33 Dne 16. října 2001 služby Komise odpověděly, že informace zaslaly příslušným službám GR „Rozpočet“, Evropskému úřadu pro boj proti podvodům a oddělení financí a smluv, které se zabývá programy TACIS, a že služby Komise přijmou veškerá opatření nezbytná pro pátrání po členech představenstva Helmico.
- 34 Dne 16. října 2001 napsali advokáti žalobkyně Komisi, že mezi službami Komise a žalobkyní existovala tichá dohoda, podle které Komise měla od 8. října 1998 platit žalobkyni pod podmínkou, že žalobkyně bude jednat tak, aby byl ruský a moldavský projekt dokončen. Základními argumenty dovolávanými v tomto dopise se snažili

prokázat, že Komise připustila, že se žalobkyně stala hlavní stranou ruské smlouvy od roku 1998. Tento dopis končil následujícím prohlášením:

„Byl bych Vám vděčen, kdybyste mi oznámil, zda služby Komise přijímají argument uvedený v tomto dopise, a případně zda jsou připraveny poukázat Masdar Ltd zálohu ve výši 279 711,85 eur v očekávání ukončení vymáhacího řízení zahájeného proti Helmico.“

- 35 Argumenty předložené advokáty žalobkyně byly službami Komise zamítnuty v dopise ze dne 13. listopadu 2001. Tento dopis končil následujícím prohlášením:

„Komise přistoupí u zástupců Helmico k vymáhání, na základě inkasního příkazu, částek obdržených touto společností. V závislosti na výsledku tohoto řízení bude možné uvažovat o nových opatřeních ohledně použití vrácených částek.“

- 36 Dne 1. února 2002 vysvětlily služby Komise v písemné odpovědi na žádost formulovanou advokáty žalobkyně, že vůči Helmico byly dne 4. dubna 2000 vydány dva úřední inkasní příkazy, přičemž jeden se týkal moldavské smlouvy na částku 1 236 200,91 eur a druhý ruské smlouvy na částku 854 967,16, tedy celkem na částku 2 091 168,07 eur.

- 37 V dopise ze dne 27. února 2002 zaslaném službám Komise konstatovali advokáti žalobkyně, že částky obou úředních inkasních příkazů odpovídají přibližně částkám uvedeným na výpisu částek zaplacených Komisí Helmico. Odvodili si z toho, že

Komise nepovažovala za nutné vydat inkasní příkazy na částky fakturované Helmico Komisi, které nebyly Komisí zaplacené.

- 38 Dne 11. března 2002 napsaly služby Komise advokátům žalobkyně, aby potvrdily, že oba úřední inkasní příkazy vydané službami Komise dne 4. dubna 2000 vůči Helmico nezahrnují částky fakturované Helmico Komisi, které nebyly Komisí zaplacené.
- 39 Dne 17. prosince 2002 zaslala právní služba Komise advokátům žalobkyně výpis částek fakturovaných Helmico Komisi, jakož i data, částky plateb a částky neuskutečněných plateb.
- 40 Dne 18. února 2003 se konalo setkání advokátů žalobkyně se službami Komise.
- 41 Dne 23. dubna 2003 zaslali advokáti žalobkyně službám Komise doporučený dopis, který končil následujícím prohlášením:

„[...] Pokud služby Komise nepošlou nejpozději do 15. května 2003 konkrétní návrh týkající se platby mému klientovi za poskytnuté služby, bude podána žaloba na náhradu škody proti Komisi k Soudu prvního stupně podle článků 235 ES a 288 ES (dříve články 178 a 215 Smlouvy o ES).“

- 42 Faxem s datem 15. května 2003 napsala Komise advokátům žalobkyně, aby jim navrhla setkání k prodiskutování případného smírného urovnání, podle kterého by Komise zaslala žalobkyni částku 249 314,35 eur za práce provedené po zjištění podvodu Helmico, pokud by žalobkyně předložila důkazy o dohodě stanovící, že jí bude zaplaceno přímo Komisí, pokud dokončí ruský a moldavský projekt.
- 43 Doporučeným dopisem ze dne 23. června 2003 odpověděli advokáti žalobkyně službám Komise, že odmítají pokračovat v jednáních na základě navrženém Komisí, popisující podrobnosti žádosti žalobkyně, jakož i ustanovení a podmínky, za kterých by souhlasili s účastí na setkání.
- 44 Po tomto doporučeném dopise následoval fax ze dne 3. července 2003, ve kterém advokáti žalobkyně požadovali odpověď Komise na možnost uspořádat před 15. červencem 2003 setkání za navrhovaných podmínek a sdělovali, že v případě, že se takové setkání neuskuteční, bude Soudu prvního stupně předložena žaloba.
- 45 Dopisem ze dne 22. července 2003 odpověděly služby Komise, že nemohou vyhovět žádosti žalobkyně o platbu.

Řízení

- 46 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 30. září 2003 podala žalobkyně projednávanou žalobu.

- 47 Písemná část řízení byla ukončena dne 22. dubna 2004.
- 48 Soud (pátý senát) rozhodl na základě zprávy soudce zpravodaje zahájit ústní část řízení a v rámci organizačních procesních opatření stanovených v článku 64 jednacího řádu Soudu vyzval účastnice řízení k předložení určitých dokumentů a k odpovědi na určité písemné otázky před jednáním. Účastnice řízení vyhověly těmto požadavkům ve stanových lhůtách.
- 49 Dne 6. října 2005 se konalo neformální setkání před pátým senátem Soudu na základě organizačních procesních opatření za účelem nalezení možností smírného urovnání věci.
- 50 Řeči účastnic řízení a jejich odpovědi na otázky Soudu byly vyslechnuty na jednání dne 6. října 2005.
- 51 Po skončení jednání dohodnul Soud s účastnicemi řízení lhůtu, která uplyne dne 30. listopadu 2005, za účelem nalezení možností smírného urovnání věci. Předseda pátého senátu se tedy rozhodl odložit skončení ústní části řízení.
- 52 Dopisem došlým kanceláři Soudu dne 23. listopadu 2005 informovala žalobkyně Soud, že k tomuto datu účastnice řízení dosud nenalezly smírné řešení.

- 53 Stejným dopisem upustila žalobkyně částečně od svých žádostí o náhradu škody, a změnila následkem toho svá návrhová žádání. Vzдалa se zejména žádosti o úplnou nebo částečnou náhradu škody na základě některých částí nepřímé škody v celkové částce 1 402 179,95 liber šterlinků (GBP), bez částky případně přiznané na základě náhrady nemajetkové újmy.
- 54 Dopisem došlým kanceláři Soudu dne 29. listopadu 2005 informovala Komise Soud, že nebylo možné dosáhnout mezi účastnicemi řízení smírného urovnání věci.
- 55 Dne 6. ledna 2006 předložila Komise svá vyjádření k částečnému upuštění žalobkyně od jejích návrhových žádání směřujících k náhradě škody. Zejména uvedla, že zachovává svá hlavní návrhová žádání směřující k zamítnutí žaloby a uložení náhrady nákladů řízení žalobkyni. Komise podpůrně uplatňovala, že pokud by žalobkyně měla zcela nebo částečně úspěch ve věci, měla by nicméně nést alespoň třetinu vlastních nákladů řízení.
- 56 Předseda pátého senátu uzavřel ústní část řízení dne 16. ledna 2006. Účastnice řízení o tom byly informovány dopisem ze dne 18. ledna 2006.

Návrhová žádání účastnic řízení

- 57 Žalobkyně navrhuje, aby Soud:

— uložil Komisi zaplatit žalobkyni:

— částku ve výši 448 947,78 eur z titulu hlavního návrhu;

- úroky z této částky ke dni 31. července 2003 ve výši 98 121,24 GBP, jakož i úroky naběhlé od 1. srpna 2003 do data vyhlášení rozsudku;

- následující částky z titulu náhrady nepřímé škody:
 - částku ve výši 34 751,14 GBP z titulu odměn advokátů;

 - částku ve výši 87 000 GBP z titulu škody vyplývající z nutnosti prodat některé ze svých nemovitostí v nevhodném okamžiku;

 - částku, kterou bude Soud považovat za odpovídající z titulu nemajetkové újmy;

- uložil Komisi náhradu nákladů tohoto řízení.

58 Komise navrhuje, aby Soud:

- zamítl žalobu jako neopodstatněnou;

- uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení;

- podpůrně, pokud by žalobkyně zcela nebo částečně měla úspěch ve věci, uložil žalobkyni nést alespoň třetinu vlastních nákladů řízení.

Právní otázky

Úvodní poznámky Soudu

- ⁵⁹ Úvodem je třeba připomenout, jak to vyplývá z ustálené judikatury, že ke vzniku mimosmluvní odpovědnosti Společenství ve smyslu čl. 288 druhého pododstavce ES za protiprávní jednání jeho orgánů musí být splněn souhrn podmínek, a to protiprávnost jednání vytýkaného orgánům, existence skutečné škody a příčinná souvislost mezi tvrzeným jednáním a dovolávanou škodou (rozsudek Soudního dvora ze dne 29. září 1982, *Oleifici Mediterranei v. EHS*, 26/81, Recueil, s. 3057, bod 16; rozsudky Soudu ze dne 11. července 1996, *International Procurement Services v. Komise*, T-175/94, Recueil, s. II-729, bod 44; ze dne 11. července 1997, *Oleifici Italiani v. Komise*, T-267/94, Recueil, s. II-1239, bod 20).
- ⁶⁰ Jakmile jedna z těchto podmínek není splněna, je třeba žalobu zamítnout v plném rozsahu, aniž by bylo nezbytné přezkoumávat ostatní podmínky (rozsudek Soudního dvora ze dne 15. září 1994, *KYDEP v. Rada a Komise*, C-146/91, Recueil, s. I-4199, body 19 a 81; rozsudky Soudu ze dne 20. února 2002, *Förde-Reederei v. Rada a Komise*, T-170/00, Recueil, s. II-515, bod 37, a ze dne 19. března 2003, *Innova Privat-Akademie v. Komise*, T-273/01, Recueil, s. II-1093, bod 23).

- 61 Pro splnění podmínky protiprávnosti jednání vytýkaného orgánu požaduje judikatura, aby bylo dáno dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž předmětem je přiznat práva jednotlivcům (rozsudek Soudního dvora ze dne 4. července 2000, Bergaderm a Goupil v. Komise, C-352/98 P, Recueil, s. I-5291, bod 42).
- 62 Co se týče požadavku, podle kterého musí být porušení dostatečně závažné, je rozhodujícím kritériem umožňujícím považovat jej za splněný kritérium zjevného a závažného nerespektování dotčeným orgánem Společenství omezení, která jsou stanovena pro jeho posuzovací pravomoc. Pokud tento orgán disponuje pouze velice zúženým či dokonce neexistujícím prostorem pro uvážení, může k prokázání existence dostatečně závažného porušení postačovat pouhé porušení práva Společenství (rozsudek Soudního dvora ze dne 10. prosince 2002, Komise v. Camar a Tico, C-312/00 P, Recueil, s. I-11355, bod 54; rozsudek Soudu ze dne 12. července 2001, Comafrica a Dole Fresh Fruit Europe v. Komise, T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 a T-225/99, Recueil, s. II-1975, bod 134).
- 63 Je třeba dodat, že čl. 288 druhý pododstavec ES zakládá povinnost Společenství nahradit škody způsobené jeho orgány „v souladu s obecnými zásadami společnými právním řádům členských států“, aniž by tedy omezoval působnost těchto zásad pouze na režim mimosmluvní odpovědnosti Společenství za protiprávní jednání uvedených orgánů.
- 64 Vnitrostátní právní předpisy o mimosmluvní odpovědnosti přitom jednotlivcům umožňují, i když v nestejných mezích, ve specifických oblastech a podle odlišných pravidel, získat v soudním řízení náhradu některých škod i při neexistenci protiprávního jednání původce škody.
- 65 V případě škody způsobené jednáním orgánů Společenství, jehož protiprávní povaha není prokázána, může dojít ke vzniku mimosmluvní odpovědnosti Společenství,

pokud jsou kumulativně splněny podmínky týkající se skutečnosti škody, příčinné souvislosti mezi ní a jednáním orgánů Společenství, jakož i neobvyklé a zvláštní povahy dotčené škody (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 15. června 2000, Dorsch Consult v. Rada a Komise, C-237/98 P, Recueil, s. I-4549, bod 19).

66 Co se týče těchto dvou pojmů, škoda je jednak neobvyklá, pokud přesahuje meze hospodářského rizika vlastního činnostem v dotčeném odvětví, a jednak zvláštní, pokud zasahuje konkrétní kategorii hospodářských subjektů nepřiměřeným způsobem v porovnání s ostatními subjekty (výše uvedený rozsudek Förde-Reederei v. Rada a Komise, bod 56, a rozsudek Soudu ze dne 10. února 2004, Afrikanische Frucht-Compagnie a Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert v. Rada a Komise, T-64/01 a T-65/01, Recueil, s. II-521, bod 151).

67 Žalobu, jíž se žalobkyně domáhá náhrady škody, je třeba přezkoumat s přihlédnutím k těmto poznámkám.

68 Žalobkyně uplatňuje, že její žaloba je opodstatněná z toho důvodu, že Komise porušila zásady mimosmluvní odpovědnosti uznané v mnoha členských státech. Odkazuje v tomto ohledu na následující žaloby:

— občanskoprávní žaloba založená na zásadě zákazu bezdůvodného obohacení (*in rem verso*);

— občanskoprávní žaloba založená na jednatelství bez příkazu (*negotiorum gestio*);

- žaloba založená na porušení zásady práva Společenství ochrany legitimního očekávání;

- občanskoprávní žaloba založená na skutečnosti, že akty služeb Komise představovaly zavinění nebo nedbalost, které jí způsobily škodu.

⁶⁹ Soud poznamenává, že žaloba, jíž se žalobkyně domáhá náhrady škody, je založena jednak na režimech mimosmluvní odpovědnosti, které nepředpokládají protiprávní jednání ze strany orgánů Společenství nebo jeho zaměstnanců při výkonu jejich funkcí (bezdůvodné obohacení a jednání bez příkazu), a jednak na režimu mimosmluvní odpovědnosti Společenství z důvodu protiprávního jednání jeho orgánů a zaměstnanců při výkonu jejich funkcí (porušení zásady ochrany legitimního očekávání a zavinění nebo nedbalost Komise).

K návrhům založeným na mimosmluvní odpovědnosti Společenství při neexistenci protiprávního jednání jeho orgánů (žaloby in rem verso a negotiorum gestio)

Argumenty účastnic řízení

⁷⁰ Co se týče občanskoprávní žaloby *in rem verso*, žalobkyně uplatňuje, že její uplatnění podle zásad společných právním řádům členských států předpokládá splnění čtyř podmínek:

- žalovaný se obohatil;

- žalobce finančně ztratil;

- existuje souvislost mezi obohacením žalovaného a finanční ztrátou žalobce;

- ani obohacení, ani finanční ztráta nemají platný právní základ: jinými slovy jde o obohacení neoprávněné nebo bez „důvodu“.

71 Co se týče první podmínky, žalobkyně tvrdí, že se Komise obohatila do výše celkové hodnoty služeb, které byly předmětem faktur, jejichž platba byla pozastavena, tedy o částku 448 947,78 eur.

72 Co se týče druhé podmínky, žalobkyně tvrdí, že jelikož faktury, jejichž platbu Komise pozastavila, odpovídají službám, které poskytla nebo které zadala třetím osobám k subdodavatelskému dodání a zaplatila, toto pozastavení ji připravilo o stejné částky. Částky nemohly být získány zpět od společnosti Helmico, která uplatnila pozastavení plateb a vydání inkasních příkazů Komisi jakožto prostředky obrany v rámci žaloby podané žalobkyní ve Spojeném království. Žalobkyně dodává, že údajný konkurs Helmico, jakož i zmizení jejích členů představenstva učinilo její finanční ztrátu definitivní.

73 Co se týče třetí podmínky, žalobkyně tvrdí, že z výše uvedeného vyplývá, že existuje přímá souvislost mezi částkou, o niž se Komise obohatila, a částkou, již žalobkyně ztratila.

- 74 Co se týče čtvrté podmínky, žalobkyně tvrdí, že odmítnutí Komise uskutečnit platby za práce provedené po zjištění podvodu v říjnu 1998 nelze odůvodnit na základě finančního nařízení, jelikož oprávněnost následných faktur není zpochybňována. Komise tak mohla se vši znalostí věci využívat služeb poskytnutých žalobkyní, aniž by ji někdy zaplatila, používajíc své pravomoci pozastavit a vymáhat v okamžiku, když žalobkyně splnila své povinnosti, zatímco platba byla jedinou smluvní povinností, kterou jí zbylo vykonat. Komise se tedy měla obohatit neoprávněně a bez důvodu.
- 75 Žalobkyně se dovolává také obecné zásady práva Společenství, podle které se Společenství nesmí neoprávněně obohatit na úkor třetích osob.
- 76 Co se týče občanskoprávní žaloby založené na jednatelství bez příkazu, žalobkyně uplatňuje, že její uplatnění podle zásad společných právním řádům členských států předpokládá splnění pěti následujících podmínek:
- jednatelství bez příkazu ku prospěchu osoby, jejíž záležitost byla obstarána, ať už bylo obstarání právní, nebo věcné povahy, musí vést k obohacení této osoby;
 - v okamžiku rozhodném z hlediska skutečností nemohla osoba, jejíž záležitost byla obstarána, obstarat své vlastní záležitosti, ale tyto záležitosti bylo třeba obstarat;
 - jednatel bez příkazu neměl v úmyslu jednat bezplatně; neexistoval *animus donandi*;

— jednatel bez příkazu neměl žádnou smluvní povinnost obstarávat záležitosti osoby, jejíž záležitost byla obstarána;

— dalo se rozumně očekávat, že osoba, jejíž záležitost byla obstarána, by jednala jako jednatel bez příkazu, pokud by věděla o nutnosti jednat.

77 První podmínka byla splněna, jelikož Komise vydala příznivé zprávy o ukončení projektu, a odsouhlasila tak práci žalobkyně.

78 Druhá podmínka byla splněna, jelikož z faxu ze dne 5. října 1998 zcela zjevně vyplývá, že služby Komise v obavě, že ruská a moldavská smlouva nebudou provedeny, žádaly po žalobkyni, aby přijala opatření k zajištění dokončení jejich provedení.

79 Třetí podmínka byla splněna, jelikož žalobkyně v říjnu 1998 vyjádřila své znepokojení, pokud jde o nezaplacení, což prokazuje, že neměla v úmyslu poskytnout dotčené služby bezplatně. To bylo potvrzeno skutečností, že se dohodla s Helmico na otevření zvláštního účtu, ke kterému měla zmocnění, takže všechny platby uskutečněné Komisí na tento účet jí mohly být převedeny.

80 Čtvrtá podmínka byla splněna, jelikož služby Komise samy popírají existenci jakéhokoli smluvního vztahu mezi Komisí a žalobkyní.

- 81 Pátá podmínka byla splněna, jelikož služby Komise napsaly ve svém faxu ze dne 5. října 1998:

„Při neobdržení takového ujištění do pondělí 12. října 1998 zamýšlí Komise použít jiné prostředky, aby zajistila dokončení projektu, v souladu s ustanoveními smlouvy.“

- 82 Podle žalobkyně přináší existence jednatelství bez příkazu pro jednatele bez příkazu povinnost obstarávat záležitosti ku prospěchu osoby, jejíž záležitost byla obstarána, až do doby kdy bude tato osoba schopna je obstarat sama a jednat přiměřeně s veškerou péčí řádného hospodáře. Osoba, jejíž záležitost byla obstarána, musí uhradit jednateři bez příkazu poskytnuté služby a výdaje vzniklé tímto obstaráním. V projednávaném případě žalobkyně tím, že dokončila ruský a moldavský projekt a jednala přiměřeně, má tedy právo na přiměřenou odměnu za provedenou práci a náhradu všech nákladů vzniklých při provádění této práce.

- 83 Žalobkyně tvrdí, že uplatnění těchto obecných zásad mimosmluvní odpovědnosti společných členským státům není podřízeno podmínce týkající se protiprávnosti jednání obohaceného nebo osoby, jejíž záležitost byla obstarána. O protiprávní akt by se jednalo pouze tehdy, pokud by obohacený odmítl odškodnit osobu, která utrpěla finanční ztrátu (žaloba *in rem verso*), nebo pokud by osoba, jejíž záležitost byla obstarána, odmítla odškodnit jednatele bez příkazu (*negotiorum gestio*). Žalobkyně má tedy za to, že všechny její návrhy jsou opodstatněné.

- 84 Komise odkazuje na judikaturu, podle které předpokládá mimosmluvní odpovědnost Společenství, že žalobkyně prokáže protiprávnost jednání vytýkaného dotčenému orgánu, existenci skutečné škody a existenci příčinné souvislosti mezi jednáním a dovolávanou škodou (rozsudky Soudu ze dne 29. ledna 1998, *Dubois et Fils v. Rada a Komise*, T-113/96, *Recueil*, s. II-125, bod 54, a ze dne 27. února 2003,

Vendedurías de Armadores Reunidos v. Komise, T-61/01, Recueil, s. II-327, bod 40). Jakmile jedna z těchto podmínek není splněna, je třeba žalobu zamítnout v plném rozsahu, aniž by bylo nezbytné přezkoumávat ostatní podmínky (viz výše uvedený rozsudek Innova Privat Akademie v. Komise, bod 23 a uváděná judikatura).

- 85 Komise primárně tvrdí, že jelikož v rámci svých návrhů založených na žalobách *in rem verso* a *negotiorum gestio* žalobkyně neuvádí žádné přesnější tvrzení, pokud jde o protiprávnost jednání Komise, tyto návrhy musí být zamítnuty z důvodu, že podmínka protiprávnosti jednání orgánu není splněna. Pokud jde o argument žalobkyně, podle kterého neexistence odškodnění představuje sama o sobě protiprávní akt, jedná se podle Komise o uvažování v kruhu, jelikož údajná škoda a skutečnost, na základě které vzniká odpovědnost, jsou totožné.
- 86 Komise podpůrně tvrdí, že podmínky pro podání žaloby založené na zásadě zákazu bezdůvodného obohacení nebo na jednání bez příkazu nejsou splněny.
- 87 Komisi zejména nelze vytýkat, že se neoprávněně nebo bezdůvodně obohatila k újmě žalobkyně pozastavením plateb společnosti Helmico a vydáním inkasních příkazů vůči Helmico po podvodu v rámci jejich smluvního vztahu. Tímto jednáním splnila Komise podmínku výslovně uvedenou finančním nařízením, které na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, nepřiznává právo subdodavateli. Komise má naopak za to, že taková povinnost vylučuje možnost vzít v úvahu zájmy kterékoli třetí strany.

- 88 Žalobkyně nemůže důvodně tvrdit, že jí byla „neoprávněně“ způsobena finanční ztráta, jelikož částka požadovaná za provedené práce podle jejích smluvních povinností odpovídá částce, kterou jí dluží Helmico podle subdodavatelských smluv. Komise připomíná, že žalobkyně s ní nechtěla vstoupit do smluvního vztahu, a nemůže z tohoto důvodu požadovat záruky, na které by měla nárok jakožto druhá smluvní strana.
- 89 Podle Komise není občanskoprávní žaloba založená na *negotiorum gestio* určena pro situaci, ve které subdodavatel provádí podle smlouvy práce určené třetí osobě. Komise odkazuje na články sepsané v říjnu 2003 pracovní skupinou pro evropský občanský zákoník o zásadách evropského práva týkajících se dobrovolného zásahu do záležitostí jiné osoby. Tyto články vylučují *a priori* odpovědnost, „pokud se zasahující osoba zavázala k jednání vůči třetí osobě“. V projednávaném případě, jelikož žalobkyně pouze vykonávala povinnosti, které měla podle své smlouvy s Helmico, odpovědnost z titulu *negotiorum gestio* je *a priori* vyloučena.
- 90 Z těchto článků vyplývá, že odpovědnost založená na *negotiorum gestio* je také vyloučena na základě skutečnosti, že „zasahující osoba“ musí mít „přiměřený důvod pro jednání“. Přitom „zasahující osoba nemá přiměřený důvod jednat, pokud má skutečnou možnost poznat vůli mandanta, ale této možnosti nevyužije“. V projednávaném případě má Komise za to, že i za předpokladu, že by smlouva s Helmico neexistovala (přičemž tak tomu nebylo), žalobkyně se mohla dokonale informovat o přáních Komise. Tím, že tak neučinila, jednala „nepřiměřeně“; tímto jednáním a tím, že dospěla k závěru, že si Komise přála, aby jednala tak, jak jednala, je tato část návrhu obsažena v žalobním důvodu vycházejícím z porušení zásady ochrany legitimního očekávání.

Závěry Soudu

- 91 Úvodem je třeba uvést, že takový režim mimosmluvní odpovědnosti, jaký je stanovený ve většině vnitrostátních právních systémů, neobsahuje nutně podmínku

týkající se protiprávnosti nebo zavinění v jednání žalovaného. Žaloby založené na bezdůvodném obohacení nebo na jednatelství bez příkazu jsou určeny k tomu, aby za určitých okolností v občanském právu představovaly pramen mimosmluvní povinnosti pro osobu, která se nachází v pozici obohaceného nebo v pozici osoby, jejíž záležitost byla obstarána, spočívající obecně ve vrácení toho, co bylo bezdůvodně získáno nebo v odškodnění jednatele bez příkazu.

- 92 Z toho tedy nevyplývá, že tyto žalobní důvody vycházející z bezdůvodného obohacení a jednatelství bez příkazu uplatněné žalobkyní by měly být zamítnuty pouze z důvodu, že podmínka protiprávnosti jednání orgánu nebyla splněna, jak to primárně tvrdí Komise.
- 93 Jak bylo uvedeno v bodech 63 až 66 výše, čl. 288 druhý pododstavec ES zakládá povinnost Společenství nahradit škody způsobené jeho orgány bez omezení režimu mimosmluvní odpovědnosti Společenství na pouhou odpovědnost za zavinění. Akt nebo jednání, i oprávněné, orgánu Společenství mohou totiž způsobit neobvyklou a zvláštní škodu, kterou musí Společenství nahradit podle výše uvedené judikatury.
- 94 Mimoto měly soudy Společenství již příležitost uplatnit některé zásady vydání bezdůvodného obohacení, zejména v oblasti bezdůvodného obohacení, jehož zákaz tvoří obecnou zásadu práva Společenství (rozsudek Soudního dvora ze dne 10. července 1990, *Řecko v. Komise*, 259/87, Recueil, s. I-2845, zveřejněné shrnutí, bod 26; rozsudky Soudu ze dne 10. října 2001, *Corus UK v. Komise*, T-171/99, Recueil, s. II-2967, bod 55, a ze dne 3. dubna 2003, *Vieira a další v. Komise*, T-44/01, T-119/01 a T-126/01, Recueil, s. II-1209, bod 86).

- 95 Je třeba tedy přezkoumat, zda podmínky žaloby *in rem verso* nebo žaloby založené na *negotiorum gestio* jsou v projednávaném případě splněny, aby bylo určeno, zda tyto zásady lze použít.
- 96 V tomto ohledu je nutné konstatovat, jak tvrdí Komise, že ve skutkovém a právním kontextu projednávaného sporu žaloby založené na bezdůvodném obohacení nebo jednatelství bez příkazu nemohou obstát.
- 97 Podle obecných zásad společných právním řádům členských států nemohou být totiž tyto žaloby uplatněny, pokud zisk obohaceného nebo osoby, jejíž záležitost byla obstarána, má svoje odůvodnění ve smlouvě nebo v právní povinnosti. Mimoto, podle těchto zásad, takové žaloby mohou být obecně použity pouze podpůrně, tedy v případě, že poškozený nemá pro získání toho, co mu náleží, k dispozici žádnou jinou žalobu.
- 98 V projednávaném případě je přitom nesporné, že existují smluvní vztahy jednak mezi Komisí a Helmico, a jednak mezi Helmico a žalobkyní. Údajná přímá škoda odpovídá odměně, kterou dluží žalobkyni Helmico podle subdodavatelských smluv uzavřených mezi těmito dvěma stranami, které obsahují v tomto ohledu rozhodčí doložku určující anglické a waleské soudy jako příslušné pro případné spory vyplývající ze smluv. Je to tedy nesporně Helmico, kdo má odměnit žalobkyni za provedené práce a převzít případnou odpovědnost vyplývající z nezaplacení, jak prokazuje mimo jiné soudní řízení, které žalobkyně zahájila s tímto cílem proti Helmico a které v současné době probíhá, ačkoliv je přerušené, před High Court of Justice. Případná insolvence Helmico nemůže odůvodnit, aby Komise měla tuto odpovědnost, neboť žalobkyně nemůže mít dva zdroje téhož nároku na odměnu. Z písemností ve spise totiž vyplývá, a účastnicemi řízení to nebylo popřeno, že toto soudní řízení před High Court of Justice se týká platby za služby, jež jsou předmětem projednávané žaloby.

99 Z toho vyplývá, že případné obohacení Komise nebo finanční ztráta žalobkyně, jelikož mají svůj původ ve smluvním rámci, nemohou být kvalifikovány jako bezdůvodné.

100 Obdobný sled úvah lze použít také pro vyloučení uplatnění zásad občanskoprávní žaloby založené na jednatelství bez příkazu, kterou lze podle obecných zásad společných právním řádům členských států použít pouze zcela výjimečně na vznik odpovědnosti veřejné moci obecně, a konkrétněji ve skutkovém a právním kontextu projednávaného sporu. Podmínky výkonu občanskoprávní žaloby založené na jednatelství bez příkazu nejsou zjevně splněny z následujících důvodů.

101 Je třeba poznamenat, že výkon smluvních povinností žalobkyní vůči Helmico nemůže být platně kvalifikován jako dobrovolný zásah do záležitosti jiné osoby, které musí být naléhavě obstarány, jak vyžaduje dotčená žaloba. Před tím, než žalobkyně přikročila k pokračování v ruském a moldavském projektu, kontaktovala totiž v říjnu 1998 služby Komise, což odjímá jejímu jednání povahu dobrovolné iniciativy. Dále závěr, který žalobkyně vyvozuje z dopisu ze dne 5. října 1998, podle kterého Komise nebyla s to řídit dotčené projekty, se jeví chybným vzhledem k obsahu tohoto dopisu, ve kterém Komise výslovně zdůraznila možnost „použít jiné prostředky, aby zajistila dokončení projektu“. Konečně, argumentace žalobkyně je také v rozporu se zásadami jednatelství bez příkazu, co se týče povědomí osoby, jejíž záležitost byla obstarána, o jednání jednatele bez příkazu. Jednání jednatele bez příkazu totiž probíhá obecně bez vědomí osoby, jejíž záležitost byla obstarána, nebo alespoň, aniž by si tato osoba byla vědoma, nutnosti jednat ihned. Žalobkyně přitom sama tvrdí, že její volba pokračovat v říjnu 1998 v pracích vycházela z podnětu Komise.

102 Není od věci navíc uvést, že podle judikatury jsou to hospodářské subjekty, kdo musí sám nést hospodářská rizika vlastní své činnosti s ohledem na okolnosti každého

případu (viz rozsudek Soudu ze dne 17. prosince 1998, *Embassy Limousines & Services v. Parlament*, T-203/96, Recueil, s. II-4239, bod 75 a uváděná judikatura).

- 103 Nebylo přitom prokázáno, že žalobkyně utrpěla neobvyklou nebo zvláštní škodu, která přesahuje meze hospodářského a obchodního rizika vlastní její činnosti. Ve všech smluvních vztazích existuje určité riziko, že jedna strana nedodrží smlouvu uspokojujícím způsobem nebo se stane platebně neschopnou. Je na smluvních stranách, aby toto riziko odpovídajícím způsobem ve smlouvě zmírnily. Žalobkyně nevěděla, že Helmico nesplní své smluvní povinnosti, ale zvolila si se vsí znalostí věci pokračování v plnění svých povinností namísto podání formální žaloby. Tímto přijala obchodní riziko, které lze kvalifikovat jako obvyklé. Otázka, zda tato volba vycházela z podnětu Komise, nebo byla zcela či částečně odůvodněna důvěrou, že Komise zajistí odměnu za její služby, pokud jí Helmico nebude schopna zaplatit, spadá tedy do žalobního důvodu, který vychází z porušení zásady ochrany legitimního očekávání.
- 104 Z výše uvedeného vyplývá, že první dva žalobní důvody žalobkyně, vycházející z obecných zásad společných právním řádům členských států v oblasti mimosmluvní odpovědnosti bez zavinění, musí být zamítnuty jako neopodstatněné.

K návrhům založeným na mimosmluvní odpovědnosti Společenství za protiprávní jednání svých orgánů

K legitimnímu očekávání

— Argumenty účastnic řízení

- 105 Žalobkyně odkazuje na judikaturu, podle které se právo domáhat se ochrany legitimního očekávání vztahuje na každého jednotlivce, který se nachází v situaci, ze

kteřé vyplývá, že správa Společenství u něj vyvolala určité podložené naděje. Zdůrazňuje mimo jiné, že hospodářské subjekty musí nést hospodářská rizika vlastní svým činnostem s ohledem na okolnosti vlastní každé věci.

- 106 Žalobkyně tvrdí, že setkání se službami Komise dne 2. října 1998 a následná korespondence týkající se otevření zvláštního bankovního účtu Helmico, ke kterému měla zmocnění, u ní vyvolalo naději, že služby Komise dohlédnou na to, aby byla skutečně odměněna za práci, kterou provedla.
- 107 Žalobkyně podle svého tvrzení dokončila zdárně moldavský a ruský projekt na základě toho, že vycházela z této naděje. Nenesla tak při tom riziko vlastní svým činnostem, jelikož vzhledem k tomu, že nebyla smluvním partnerem Komise a že jí Helmico nezaplatila, mohla dotčené služby přestat poskytovat. Jelikož pracovala pro Komisi, žalobkyně mohla důvodně předpokládat, že s ní bude zacházeno poctivě a nebude vystavena riziku, že nebude odměněna za služby poskytnuté na naléhavou žádost služeb Komise.
- 108 Komise se tím, že povzbuzovala žalobkyni, aby dokončila poskytování služeb, a následně odmítla zaplatit za tyto služby společnosti Helmico a nepřijala opatření, aby zajistila, že žalobkyni bude nahrazena práce, kterou provedla, dopustila protiprávního jednání, na základě kterého vzniká její mimosmluvní odpovědnost.
- 109 Žalobkyně tvrdí, že konkrétní ujištění, třebaže nikoli výslovná, vyplývají z celkového postoje Komise v projednávaném případě, včetně prvků tvořených neexistencí reakce ze strany Komise, shrnutých a vykládaných následovně:

- žalobkyně upozornila služby Komise na skutečnost, že Helmico jí nezaplatila a že ji podvádí tím, že vystavuje padělané dokumenty, pokud jde o faktury, které Helmico zaslala Komisi;

- služby Komise to považovaly za podvod, jelikož peněžní prostředky Společenství byly poukázány Helmico a Helmico nezaplatila poskytovateli dotčených služeb, tedy žalobkyni;

- žalobkyně vyjádřila službám Komise svůj záměr již nevytvořit více času a nákladů, dokud se nenalezne mechanismus, který zajistí, že jí bude zaplaceno;

- služby Komise byly informovány o zavedení takového mechanismu a nevznesly žádnou námitku. Konkrétněji byl tento mechanismus uskutečněn zřízením bankovního účtu Helmico, ke kterému měla žalobkyně zmocnění;

- jeden člen služeb Komise byl znepokojen, že ruský projekt by mohl zůstat nedokončen a vyrozuměl žalobkyni, že by Komise mohla uvažovat o jiných prostředcích, aby zajistila dokončení dotčených projektů, pokud by strany nevyřešily své neshody;

- služby Komise souhlasily s tím, aby žalobkyně pokračovala v provádění ruského a moldavského projektu, a informovaly ji teprve, když byly uvedené projekty dokončeny, že platby Helmico budou pozastaveny a že budou vydány inkasní příkazy;

- žalobkyně skutečně dokončila ruský a moldavský projekt a zprávy týkající se jejich provedení byly odsouhlaseny službami Komise;

- Komise uskutečnila platby na bankovní účet Helmico, ke kterému měla žalobkyně zmocnění;

- jak vyplývá z dopisu Komise ze dne 22. března 2000, její služby uvažovaly o tom, že provedou dodatečné převody žalobkyni, vypočítané na základě práce, kterou provedla, a nákladů, které vynaložila, ale rozhodly, že existuje právní nejistota ohledně otázky, zda tyto platby mohou být Helmico nebo jejími správci konkurzní podstaty zpochybněny;

- až v okamžiku, kdy žalobkyně dokončila ruský a moldavský projekt a zprávy o dokončení projektu byly odsouhlaseny, Komise pozastavila všechny ostatní platby a vydala v dubnu 2000 inkasní příkazy vůči Helmico;

- dne 15. června 2000 zaslal předseda představenstva společnosti Masdar fax členu Komise odpovědnému za vnější vztahy, ve kterém prohlásil: „Je to už 18 měsíců od doby, kdy jsme upozornili Evropskou komisi na problémy, které máme s našimi partnery Helmico ohledně dvou níže uvedených projektů. Dostalo se nám ujištění, že pokud budeme v projektech pokračovat, Evropská

komise zajistí, abychom byli za naše služby odměněni. Pokračovali jsme ve financování a provádění obou projektů Vaším jménem za cenu značných nákladů navzdory skutečnosti, že jsme si už uvědomovali, že Helmico Masdar podvedla a že tyto peněžní prostředky budou pravděpodobně nevyhmatelné“;

— odpověď člena Komise dopisem ze dne 25. července 2000 nezpochybnila prohlášení člena představenstva společnosti Masdar, podle kterého Masdar obdržela ujištění, že jí bude zaplaceno.

- 110 Komise připomíná, že podle ustálené judikatury musí hospodářské subjekty nést hospodářská rizika vlastní svým činnostem s ohledem na okolnosti každého případu. Toto pravidlo je nicméně zmírněno zásadou dodržování legitimního očekávání. Podle ustálené judikatury se právo domáhat se ochrany legitimního očekávání vztahuje na každého jednotlivce, který se nachází v situaci, ze které vyplývá, že správa Společenství u něj zejména tím, že mu poskytla konkrétní ujištění, vyvolala podloženou naději.
- 111 Komise má za to, že setkání se službami Komise ze dne 2. října 1998 a následná korespondence, kterých se žalobkyně dovolává, nemohou být rozumně vykládány jako „konkrétní ujištění“ služeb Komise, podle kterého dbaly na to, aby bylo žalobkyni skutečně zaplaceno za provedené práce.
- 112 Co se týče dotčeného setkání, Komise má za to, že je na žalobkyni, aby prokázala, že tato ujištění, nebo přinejmenším prohlášení, která takto lze rozumně vykládat, byla

během tohoto setkání skutečně poskytnuta, což žalobkyně neučinila. Komise uvádí, že je stále připravena urovnat projednávanou věc smírně platbou částky ve výši 249 314,35 eur, která odpovídá hodnotě služeb fakturovaných žalobkyní po tomto setkání, pokud žalobkyně může takový důkaz poskytnout.

- 113 Co se týče faxu ze dne 5. října 1998 zasláního Helmico, Komise tvrdí, že pouze prohlásila, že je jednak znepokojena skutečností, že neshody v názorech mezi Helmico a žalobkyní riskují zmaření dokončení ruské smlouvy, a jednak se snažila získat ujištění, že se Helmico a žalobkyně budou skutečně chovat podle ustanovení svých smluv.
- 114 Podle Komise nemůže být ani následně vyměněná korespondence vykládána jako takové ujištění. Ve skutečnosti sestávala jednak z dopisů mezi žalobkyní a Helmico, a jednak z dopisů zasláních Helmico Komisi. Tyto dopisy obsahovaly v zásadě ujištění, že Helmico a žalobkyně vyřeší své neshody a že ruská a moldavská smlouvy budou provedeny. Obsahovaly také jiné informace, zejména že řízení dotčených projektů bylo převedeno na předsedu představenstva společnosti Masdar a že určité dlužné platby podle uvedených smluv musí být napříště poukazovány na určitý bankovní účet patřící Masdar. Tyto informace se týkaly pouze ujednání mezi těmito stranami patrně sjednaných za účelem usnadnění vyřešení jejich neshod a nemohou být vykládány jako návrh změny původních smluvních podmínek předložený těmito stranami Komisi.
- 115 Komise rovněž popírá, že to, že nereagovala v dopise ze dne 25. července 2000 na prohlášení Masdar v jejím dopise ze dne 15. června 2000, podle kterého Masdar „obdržela ujištění, že pokud bude pokračovat v projektech, Evropská komise bude dbát na to, aby jí bylo za její služby zaplaceno“, může být považováno za výslovnou záruku nebo tiché uznání toho, že Masdar navázala smluvní vztahy s Komisí, nebo

že se Komise zavázala, že žalobkyni odškodní za veškeré provedené práce podle její smlouvy s Helmico (rozsudek Soudu ze dne 27. března 1990, Chomel v. Komise, T-123/89, Recueil, s. II-131, bod 27).

- 116 Komise mimoto připomíná, že k tomu, aby se mohla dovolávat zásady ochrany legitimního očekávání, musí žalobkyně prokázat existenci příčinné souvislosti mezi poskytnutými ujištěními a utrpěnou škodou. Jinými slovy, musí nejenom prokázat, že dotčený orgán Společenství dal ujištění, ale také že utrpěla škodu tím, že věřila těmto ujištěním a jednala podle nich (výše uvedený rozsudek Embassy Limousines & Services v. Parlament).
- 117 Z tohoto důvodu i za předpokladu, že by dopis ze dne 25. července 2000 obsahoval ujištění, že žalobkyni bude zaplaceno, by takové ujištění bylo neúčinné, jelikož případná škoda utrpěná žalobkyní z důvodů nákladů, které vynaložila na provedení své smlouvy uzavřené s Helmico, vznikla před tímto datem.
- 118 Komise dochází k závěru o neexistenci konkrétních ujištění daných žalobkyní a o zamítnutí žaloby založené na legitimním očekávání.

— Závěry Soudu

- 119 Podle ustálené judikatury se právo domáhat se ochrany legitimního očekávání, které je jednou ze základních zásad Společenství, vztahuje na každého jednotlivce, který se nachází v situaci, ze které vyplývá, že správa Společenství u něj tím, že mu poskytla konkrétní ujištění, vyvolala podložené naděje. Takovým ujištěním jsou, bez ohledu na formu, ve které jsou sděleny, přesné, nepodmíněné a shodující se informace

z oprávněných a spolehlivých zdrojů (viz rozsudek Soudu ze dne 21. července 1998, *Mellett v. Soudní dvůr*, T-66/96 a T-221/97, Sb. VS, s. I-A-449 a II-1305, body 104 a 107 a uváděná judikatura). Je také stanoveno judikaturou, že zásada legitimního očekávání představuje právní normu přiznávající práva jednotlivcům (rozsudek Soudu ze dne 6. prosince 2001, *Emesa Sugar v. Rada*, T-43/98, Recueil, s. II-3519, bod 64). Porušením této zásady tak může vzniknout odpovědnost Společenství. To však nemění nic na tom, že hospodářské subjekty musí nést hospodářská rizika vlastní svým činnostem s ohledem na okolnosti vlastní každé věci (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 25. května 1978, *HNL a další v. Rada a Komise*, 83/76 a 94/76, 4/77, 15/77 a 40/77, Recueil, s. 1209, bod 7, a ze dne 24. června 1986, *Développement a Clemessy v. Komise*, 267/82, Recueil, s. 1907, bod 33).

120 Ze spisu vyplývá, že údajné naděje žalobkyně se týkaly platby, kterou měla uskutečnit Komise, za služby smluvně poskytnuté Helmico. V projednávaném případě je nutné konstatovat, že písemné dokumenty pocházející od Komise, které má Soud k dispozici, nemohou být v žádném případě vykládány jako konkrétní ujištění, že se Komise zavázala zaplatit za služby žalobkyně, jež by u ní mohlo vyvolat podložené naděje.

121 Fax ze dne 5. října 1998 byl totiž zaslán Helmico a obsahoval mimo jiné varování uvádějící, že pokud by bylo dokončení ruského projektu ohroženo, může Komise za účelem jeho dokončení použít jiné prostředky než služby konsorcia složeného z Helmico a žalobkyně. Z tohoto dopisu tedy nelze vyvodit ani „naléhavou žádost“ Komise směřující k tomu, aby žalobkyně dokončila ruský projekt za každou cenu, ani ujištění, že v případě, že žalobkyni nezaplatí společnost Helmico, učiní tak Komise.

122 Soud má rovněž za to, že ani korespondence týkající se otevření zvláštního bankovního účtu Helmico, ke kterému měla žalobkyně zmocnění, nemůže být

vykládána jako ujištění dané žalobkyni, jelikož Komise se v rámci této korespondence, která se skládala jak z dopisů mezi žalobkyní a Helmico, tak z dopisů zaslaných Helmico Komisi, nevyjádřila. Těmito dopisy byly Komisi sděleny určité informace týkající se finančních ujednání mezi těmito stranami. Skutečnost, že Komise vzala na vědomí změnu bankovního účtu Helmico, i když věděla, že žalobkyně má k tomuto účtu zmocnění, nemůže být nicméně vykládána jako nějaké doplňující ujištění dané žalobkyni.

- 123 Takové ujištění nelze vyvodit z dopisu ze dne 29. července 1999 zaslaného žalobkyni Komisi. Tento dopis totiž informoval žalobkyni o rozhodnutí Komise zaplatit pouze zálohu ve výši 200 000 eur, která bude poukázána na účet Helmico na základě jejich faktur, jakož i o pozastavení budoucích plateb až do doby, než budou objasněny finanční nesrovnalosti v rámci moldavského a ruského projektu. Tento dopis tak jasně uvedl, že budoucí platby nebudou uskutečněny s ohledem na práce provedené žalobkyní, ale s ohledem na faktury vydané Helmico a že budou také podmíněny výsledky auditů týkajících se využívání peněžních prostředků Společenství.
- 124 Co se týče dále dopisu zaslaného žalobkyni Komisi dne 22. března 2000, analýza, podle které tento dopis obsahoval ujištění o zaplacení, je v rozporu se samotným obsahem tohoto dopisu, ve kterém Komise vyjádřila výslovné zamítnutí požadavku žalobkyně, aby jí bylo zaplaceno přímo Komisi, zejména z důvodu důsledků, z právního hlediska, případné insolvence Helmico vzhledem ke smluvním vztahům mezi ní a společností Masdar.
- 125 Co se týče konečně dopisu ze dne 25. července 2000, jak Komise správně uvedla, neexistence jejích reakcí na prohlášení, učiněné poprvé žalobkyní, o existenci

ujištění, která poskytla, nelze hodnotit jako potvrzení tohoto prohlášení, tak jako samotný dopis nemůže být považován za konkrétní ujištění poskytnuté Komisí.

126 Soud nemá k dispozici ani skutečnosti, které by umožnily prokázat, že uvedená ujištění byla poskytnuta během setkání, které se konalo dne 2. října 1998.

127 Mimoto, vzhledem k dalším písemnostem ve spise se to zdá vysoce nepravděpodobné. Konkrétní ujištění odměnit přímo žalobkyni by totiž tím spíše znamenala změnu původních smluvních podmínek. Za těchto podmínek, kdy původní smluvní rámec byl písemný, by změna tohoto rámce musela být také učiněna písemně. Přitom výslovná žádost o potvrzení přijetí změn, zasláná Komisi faxem ze dne 6. října 1998, spolupodepsaná Helmico a žalobkyní, zůstala bez odpovědi. Z toho lze vyvodit, že skutečný úmysl Komise nebyl změnit platná práva a povinnosti. Chování Komise, jak vyplývá z těchto písemností a těchto skutečností, se zdá být koherentní, jelikož Komise se vždy snažila vyhnout se tomu, aby se zavázala přímo vůči žalobkyni, a chtěla zůstat ve smluvním rámci s Helmico, ať už jde o korespondenci, nebo o platby následující po setkání dne 2. října 1998.

128 Z odpovědi Komise na písemné otázky Soudu vyplývá, že z tohoto setkání nebyl pořízen žádný protokol, což tomuto setkání propůjčuje neformální charakter. Za těchto okolností má Soud za to, že nelze rozumně připustit, že se Komise mohla zavázat k tak značným částkám během setkání takového typu, když navíc nedošlo k žádnému pozdějšímu jednání, které by mohlo případně takový závazek potvrdit. Konečně, i kdyby se připustilo, že během neformálního setkání úředník Komise

ústně upřesnil otázku odměňování, opatrný a obezřetný hospodářský subjekt by každopádně na základě takového ujištění nepřikročil bez dalších záruk k nákladným pracím.

- 129 Konečně, co se týče nabídky učiněné Komisí žalobkyni faxem ze dne 15. května 2003 týkající se smírného poukázání částky 249 314,35 eur za práce provedené po zjištění podvodu Helmico, z uvedeného faxu jasně vyplývá, že tato nabídka byla podmíněna tím, že žalobkyně předloží důkazy o dohodě mezi Komisí a žalobkyní, že žalobkyně bude zapláceno přímo Komisí, pokud dokončí ruský a moldavský projekt. Žalobkyně přitom nebyla schopna předložit takový důkaz Komisi ani tomuto Soudu, ale musela se spokojit s prostými prohlášeními, která s ohledem na ostatní písemnosti ve spise nejsou průkazná.
- 130 Za těchto podmínek je namístě učinit závěr, že dostupné skutečnosti, přezkoumané odděleně nebo vcelku, neukazují, že by Komise poskytla konkrétní ujištění, která by mohla u žalobkyně vyvolat podložené naděje, které by jí umožnily dovolávat se zásady ochrany legitimního očekávání.
- 131 Třetí žalobní důvod vycházející z porušení zásady legitimního očekávání je tedy třeba zamítnout jako neopodstatněný.

K zavinění nebo nedbalosti

— Argumenty účastnic řízení

- 132 Podle žalobkyně vyplývá z obecných zásad mimosmluvní odpovědnosti za zavinění, platných v systémech občanského práva, a ze zásady delikttní odpovědnosti za

nedbalost, platné v anglosaských systémech, že pokud Komise vykonává svou pravomoc pozastavit platby smlouvy v případě pochybení, nesrovnalostí nebo podvodu spáchaného druhou smluvní stranou, musí prokázat řádnou péči, aby se ujistila, že nezpůsobí újmu třetím osobám nebo případně třetí osoby za tuto škodu odškodnit.

133 V projednávaném případě musely služby Komise zajisté vědět, že tím, že pozastaví platby Helmico, žalobkyně nebude odměněna za služby, které poskytla v dobré víře Komisi jakožto subdodavatel Helmico. Nelze tvrdit, že škoda utrpěná žalobkyní není nic jiného než obvyklé obchodní riziko spojené s nezaplacením dlužníka. Projednávaná věc nezahrnuje naplnění rizika této povahy, ale vědomé využívání Komisi výsad, jimiž nedisponují hospodářské subjekty soukromého práva, a z tohoto důvodu měla Komise vykonávat zvláštní pravomoci, které jí přiznává finanční nařízení, k zabránění nebo zmírnění škody, kterou se vši znalostí věci způsobí třetím stranám.

134 Komise mohla zaplatit Helmico převodem na zvláštní účet, ke kterému měla žalobkyně zmocnění, podobně jako v případě platby ve výši 200 000 eur, kterou uskutečnila v září 1999. Komise tak mohla splnit svou smluvní povinnost k Helmico a také svoji mimosmluvní povinnost zabránit způsobení škody žalobkyni. V takovém případě by jakákoli případná žaloba na vymáhání dluhů podaná správcem konkurzní podstaty Helmico byla vedena proti žalobkyni, a nikoli proti Komisi, jelikož by to byla žalobkyně, kdo vybral peněžní prostředky z účtu Helmico.

135 Z těchto důvodů žalobkyně tvrdí, že Komise má povinnost nahradit jí škodu, kterou jí způsobila svým rozhodnutím pozastavit platby Helmico.

- 136 Komise popírá tvrzení žalobkyně. Má v první řadě za to, že pokud určí, že je namístě pozastavit platby, odmítnout platit nebo vyžadovat zpět částky již zaplacené podle smlouvy, nemá povinnost zohlednit zájmy třetích osob. Dále má za to, že i kdyby tomu tak bylo, za okolností projednávaného případu zájmy třetích osob přiměřeně zohlednila. Konečně tvrdí, že žalobkyně neprokázala existenci příčinné souvislosti mezi údajným zaviněním a škodou, kterou měla údajně utrpět.
- 137 Podle Komise, pokud se rozhodne pozastavit nebo vymáhat pohledávky, má jakožto osoba, jíž jsou svěřeny veřejné finanční prostředky určité povinnosti, které nemají hospodářské subjekty soukromého práva. Komise již podléhá disciplíně, která se nevztahuje na hospodářské subjekty. Tato disciplína ji *a fortiori* osvobozuje od povinnosti zohlednit finanční zájmy třetích osob, jakými jsou subdodavatelé, když přezkoumává, zda je namístě vykonat pravomoci, jimiž disponuje podle finančního nařízení.
- 138 I kdyby bylo namístě mít za to, že přezkoumávala-li, zda je namístě pozastavit platby Helmico, měla povinnost přihlédnout k zájmům žalobkyně, čemuž tak není, Komise uplatňuje, že jednala každopádně přiměřeně. Zpráva auditu uvedla, že Helmico spáchala závažný podvod. Tento podvod, který spočíval ve fakturování prací, které nikdy nebyly provedeny, byl rozsáhlý a měl přímý vliv na částky, které mohla Helmico podle smlouvy požadovat. Rozhodnutí Komise nemůže být tedy považováno za nepřiměřené.
- 139 Co se týče příčinné souvislosti, Komise uvádí, že kdyby zaplatila zbylou částku údajně dlužnou Helmico, není vůbec jisté, že by tato částka byla převedena žalobkyni. Kdyby zaplatila přímo žalobkyni částky údajně dlužné Helmico, při neexistenci smluvní povinnosti tak učinit by hrozilo, že by se stala dlužníkem

Helmico a neoprávněně by upřednostnila konkrétního věřitele, tedy žalobkyni. Byla by tedy vystavena riziku, že bude muset platit dvakrát stejný dluh, kdyby se likvidátor rozhodl vymáhat pohledávky Helmico.

— Závěry Soudu

- ¹⁴⁰ Ze spisů žalobkyně vyplývá, že jednáním vytýkaným Komisi je pozastavení plateb Helmico. Protiprávnost tohoto jednání spočívá prý v tom, že Komise při tomto pozastavení nevěnovala řádnou péči tomu, aby se ujistila, že nezpůsobuje újmu třetím osobám nebo případně neodškodnila třetí osoby za tuto škodu.
- ¹⁴¹ Soud zaprvé poznamenává, že žalobkyně pouze prohlašuje, že taková povinnost řádné péče existuje, aniž by předložila sebemenší důkaz nebo právně argumentovala na podporu své teze nebo upřesnila pramen a rozsah takové povinnosti. Soud má za to, že velmi neurčitý odkaz na obecné zásady mimosmluvní odpovědnosti za zavinění platné v systémech občanského práva a deliktní odpovědnosti za nedbalost platné v anglosaských systémech neumožňuje prokázat existenci povinnosti Komise přihlídnout při přijímání rozhodnutí týkajícího se pozastavení plateb v rámci jejích smluvních vztahů k zájmům třetích osob. Stejná úvaha platí pro údajnou povinnost Komise převést peníze na účet, ke kterému měla žalobkyně zmocnění. Soud také konstatuje, podobně jako Komise, že žalobkyně neprokázala existenci příčinné souvislosti mezi porušením tvrzené povinnosti a dovolávanou škodou. Vzhledem k výše uvedenému má Soud za to, že čtvrtý žalobní důvod je třeba zamítnout jako neopodstatněný.

- 142 Z výše uvedeného vyplývá, že třetí a čtvrtý žalobní důvod žalobkyně, založené na režimu deliktní odpovědnosti, musí být zamítnuty.

K označení důkazu

- 143 Samostatným podáním došlým kanceláři Soudu dne 20. prosince 2004 podala žalobkyně návrh na základě čl. 68 odst. 1 jednacího řádu směřující k výslechu svědka pana W., člena představenstva žalobkyně, ohledně obsahu setkání, které se konalo dne 2. října 1998 mezi žalobkyní a službami Komise.
- 144 Ve svém vyjádření k návrhu výslechu svědka došlém kanceláři Soudu dne 3. února 2003 se Komise nebránila vyslechnutí pana W., pokud budou také vyslechnuti pan K. a paní H., kteří zastupovali na tomto setkání Komisi.
- 145 Podle článku 68 jednacího řádu může Soud na návrh účastníků řízení nebo bez návrhu nařídit, aby určité skutečnosti byly zjištěny výslechem svědků. Nutnost takového provádění důkazů musí být posouzena s ohledem na skutečnosti relevantní pro vyřešení sporu a závisí na možnosti Soudu rozhodnout užitečně na základě návrhových žádání, důvodů a argumentů předložených jak během ústní části, tak během písemné části řízení a s ohledem na předložené dokumenty [viz v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 20. června 2001, Ruf a Stier v. OHIM (Image „DAKOTA“), T-146/00, Recueil, s. II-1797, bod 65].

146 Žalobkyně odůvodňuje svoji žádost nedostatkem písemných důkazů k obsahu tohoto setkání. Podle žalobkyně umožní svědectví pana W. objasnit skutkové okolnosti týkající se jednak záměrů žalobkyně, co se týče pokračování v probíhajících projektech, a jednak reakce úředníků Komise ohledně případného zastavení prací po tomto setkání.

147 Žalobkyně naznačuje obsah možného svědectví pana W. Toto svědectví má prokázat, že „služby Komise si velmi přály dokončení ruského projektu a že pan W. byl připraven, že žalobkyně bude pokračovat v pracích podle ruské smlouvy, pokud bude moci doufat, že jí bude za provedené práce a vynaložené náklady zaplaceno“.

148 Pozdější skutečnosti potvrzují informace, které by byly získány takovým svědectvím, a Komise nepopírá takový výklad skutečností, což umožňuje tomuto výkladu přiznat důkazní sílu. Ale ať už je to jakkoliv politováníhodné, i kdybychom připustili obsah takového svědectví jako prokázanou skutečnost, prokázalo by to nanejvýš existenci shody vůle mezi žalobkyní a Komisí směřující k tomu, aby žalobkyně dokončila ruský a moldavský projekt a byla odměněna za svou práci i přes problémy Helmico. Ostatně, ve světle ostatních písemností ve spise existence takové vůle mezi oběma stranami nevyvolává pochybnost. Přesto to nepostačuje k prokázání existence přesných, nepodmíněných a shodujících se informací prokazujících, že se Komise od tohoto data zavázala odměnit žalobkyni přímo.

149 Z výše uvedeného vyplývá, že vyřešení sporu nemůže v žádném případě záviset na tomto jediném svědectví a že Soud může rozhodnout užitečně na základě návrhových žádání, důvodů a argumentů předložených jak během ústní části, tak během písemné části řízení a s ohledem na předložené dokumenty. Žádost o výslech svědka žalobkyně se tudíž zamítá.

- 150 Ze všech výše uvedených úvah vyplývá, že údajnou škodu nelze přičíst orgánu nebo instituci Společenství. Za těchto podmínek musí být žaloba zamítnuta v plném rozsahu jako neopodstatněná, aniž by bylo třeba přezkoumávat, zda jsou v projednávaném případě splněny ostatní podmínky vzniku mimosmluvní odpovědnosti Společenství.

K nákladům řízení

- 151 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.
- 152 Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměla ve věci úspěch, je namíste rozhodnout, že posledně uvedená ponese kromě vlastních nákladů řízení i náklady řízení vynaložené Komisí.

Z těchto důvodů

Soud (pátý senát)

rozhodl takto:

1) Žaloba se zamítá.

2) Žalobkyni se ukládá náhrada nákladů řízení.

Vilaras

Martins Ribeiro

Jürimäe

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 16. listopadu 2006.

Vedoucí soudní kanceláře

Předseda

E. Coulon

M. Vilaras